

Kommunstyrelsen

Åtgärdsplan för underskott i arbets- och företagsnämndens budget år 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 15 januari 2018, § 16 att arbets- och företagsnämnden snarast ska upprätta en åtgärdsplan för att komma till rätta med att kostnaderna för ensamkommande ungdomar, ekonomiskt bistånd och bostäder för nyanlända stiger på ett sätt som inte framkommit under höstens budgetprocess. Arbets- och företagsnämnden ska även göra månadsvisa ekonomiska uppföljningar, som ska anmälas till kommunstyrelsen. Aktuellt ärende innefattar därför en analys av underskott i relation till arbets- och företagsnämndens budget inom verksamhetsområdena ekonomiskt bistånd, ensamkommande barn och ungdomar, bostadsförsörjning till nyanlända samt myndighets- och huvudmannauppgifter för 2017. Vidare beskrivs pågående och föreslagna åtgärder för att undvika underskott under 2018 samt en plan för uppföljning.

Analysen visar att underskottet beror av olika orsaker som endast delvis är påverkbara inom arbets- och företagsnämnden. Påföljden blir att de åtgärder som pågår och föreslås för att bromsa kostnadsutvecklingen inte förväntas ge tillräcklig effekt för att uppnå en budget i balans för 2018.

Ärendet

Bakgrund

Vid arbets- och företagsnämndens sammanträde den 13 december 2017 informerades nämnden om ett sannolikt underskott i relation till internbudgeten för år 2018. Prognosen baserades på kännedom om att resultatet för år 2017 skulle komma att bli negativt för ett antal verksamhetsområden inom nämndens ansvar. Vid kommunstyrelsens sammanträde den 15 januari 2018, § 16 KFKS 2017/1148, beslutades följande.

1. Arbets- och företagsnämnden ska snarast upprätta en åtgärdsplan för att komma till rätta med att kostnaderna för ensamkommande ungdomar, ekonomiskt bistånd och bostäder för nyanlända stiger på ett sätt som inte framkommit under höstens budgetprocess.
2. Arbets- och företagsnämnden ska göra månadsvisa ekonomiska uppföljningar, som ska anmälas till kommunstyrelsen.
3. Det ska göras en extern granskning av arbets- och företagsnämndens ekonomi, främst vad gäller de verksamheter som nu går med underskott.

I bifogad rapport "Analys av underskott 2017 och åtgärdsplan för 2018" behandlas de två första punkterna i uppdraget.

Analys

Det är framförallt inom fyra verksamhetsområden som det har uppstått ett underskott i förhållande till arbets- och företagsnämndens budget under 2017; ekonomiskt bistånd, ensamkommande barn och ungdomar, bostadsförsörjning till nyanlända och myndighets- och huvudmannauppgifter. Rapporten är uppdelad på respektive område och ger en kort analys av orsaker till underskottet 2017 och en sammanställning av åtgärder för att begränsa kostnadsutvecklingen.

Rapporten visar att orsakerna till underskottet som uppstått 2017 och som förväntas uppstå 2018 endast delvis är påverkbara. Verksamheterna kring ekonomiskt bistånd och ensamkommande barn och ungdomar baseras på rättighetslagstiftning (socialtjänstlagen) och kostnadsutvecklingen påverkas bland annat av antal individer och deras hälsotillstånd. Utvecklingen är delvis beroende av andra myndigheters förmåga att hålla hög kvalitet och effektivitet, som till exempel i etableringsinsatser via Arbetsförmedlingen eller vid asylhandläggning hos Migrationsverket. Inom bostadsförsörjningen beror underskottet främst på oförutsett höga produktionskostnader i relation till bruksvärdeshyra.

Åtgärder

De påverkbara orsakerna till underskottet motsvaras av ett flertal pågående och planerade åtgärder. Det handlar bland annat om intensifierade arbetsmarknadsinsatser, översyn av avtal, verksamhetsutveckling och effektivare myndighetsutövning.

Uppföljning

Arbets- och företagsnämnden ska bidra till att uppfylla kommunens övergripande mål. En stor del av åtgärderna för att balansera budgeten påverkar utfallet för de indikatorer som arbets- och företagsnämnden valt för att mäta måluppfyllelsen, och effekterna kommer att kunna följas vid tertialrapportering.

Vidare har enheterna under arbets- och företagsnämnden tagit fram ytterligare indikatorer som visar progress för respektive verksamhetsområde. Utfallet för dessa indikatorer kommer att följas upp månatligen och bidra till ett detaljerat underlag för månads- och tertialsbokslut. Månadsboksluten kommer att redovisas för arbets- och företagsnämnden och anmälas till kommunstyrelsen.

En sammanställning av progress och utfall för det åtgärds paket som presenteras i rapporten kommer att anmälas i separat ärende till arbets- och företagsnämnden och kommunstyrelsen tertialvis.

Extern granskning av arbets- och företagsnämndens ekonomi

Extern granskning av arbets- och företagsnämndens ekonomi kommer att genomföras under första kvartalet 2018.

Ekonomiska konsekvenser

I december 2017 prognostiserades att verksamheten inom arbets- och företagsnämnden skulle generera ett underskott på 50 miljoner kronor i relation till internbudgeten för 2018 vid obruten kostnadsutveckling. Den beräknade effekten av pågående och planerade åtgärder uppgår till 22 miljoner kronor. Arbete med att ta fram ytterligare åtgärder görs kontinuerligt, och kommunfullmäktige kan besluta om ändrat uppdrag för arbets- och företagsnämnden inom icke lagstadgad verksamhet i syfte att möjliggöra besparingar inom andra verksamhetsområden. Det kvarstår dock stor risk för obalans mellan budget och utfall för 2018, i synnerhet som utfallet delvis beror av faktorer som inte ligger inom kommunens eller arbets- och företagsnämndens ansvarsområde.

Konsekvenser för barn

Verksamheten inom arbets- och företagsnämnden utförs på ett rättsäkert sätt i enlighet med rådande lagstiftning, vilket ger goda förutsättningar för att barn inte ska fara illa. Generellt syftar de pågående och föreslagna åtgärderna till att stötta nyanlända personer på resan mot egen försörjning och egen bostad. Detta ger en positiv effekt för de barn vars föräldrar strävar efter att uppnå egen försörjning så fort som möjligt. Negativa effekter för barn i form av byte av skola och flytt till ny miljö och/eller trängre boende kan dock uppstå vid åtgärder för minskning av boenderelaterade kostnader.

Bilagor

1. Rapport: Analys av underskott 2017 och åtgärdsplan för 2018
2. Protokollsutdrag från sammanträde i arbets- och företagsnämnden den 29 januari 2018

Frida Plym Forshell
Tf Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret